

ÁLOM ÉS IRODALOM 2020

A kurzus az irodalmi álmábrázolásokat kívánja számba venni. Az álom-problematika a görög mitológiában éppoly fontos szerepet játszik, mint a Bibliában (elsősorban az Öszövétségben), vagy a modernizmusban (elsősorban Sigmund Freud teóriáiban).

Az irodalmi szöveg természetesen, jelrendszer voltánál fogva, nem egyértelműen képes elkülöníteni a valós élet ill. az álmokképek bemutatását.

A kurzus célja a kiválasztott s egymástól sokszor erősen elütő művekben (vagy fejezetekben) az álmábrázolások funkciójának megvilágítása.

SZÖVEGEK:

Görög mitológia – Hüpnosz és fiai: Morpheusz, Phobetor, Phantasosz

Agamemnon álma (Homérosz: Iliász II/5)

Ovidius: Átváltozások – Ceyx és Alcyone. Az álom (XI. fejezet)

József álmfejtése (Teremtés könyve/ Mózes I. 37-50)

Dániel álmfejtése (Dániel könyve 2.)

Shakespeare: Hamlet (Hamlet 4. monológja)

Szentivánéji álom

Calderon: Az élet álom

Leibniz: Théodore álma (Théodicée, 354-362)

Gogol: Az orr

Dosztojevszkij: Ördögök (Sztavrogin álma)

: Egy nevetséges ember álma

A kamasz (Verszilov álma)

A Karamazov testvérek (Iván rémálma)

Nietzsche: A tragédia születése (1. fejezet)

Th. Mann: A halál Velencében

: Varázshegy (A Hó c. fejezet)

: Doktor Faustus (Leverkühn álma)

A szürrealizmus álomteóriája

Babits: Gólyakalifa

Márai: Válás Budán

Christa Wolf: Kasszandra

Krúdy: Álmoskönyv

Kadaré: Az álmok palotája

Mészöly: Saulus

Kertész: Jegyzőkönyv

Krasznahorkai László álmábrázolásai

SZAKIRODALOM:

Nietzsche: A tragédia születése 1. fejezet

Nietzsche: Emberi, nagyon is emberi. 5, 12, 13

Plotinosz: Az egyről

Freud: Álomfejtés

Jung: Az álomról és az önismeretről (Kossuth, 1996)

Jung: Álom és lelkiismeret (Európa, 1996)

Bahtyin: Dosztojevszkij poétikája (Az Egy nevetséges ember elemzése)

Kéry László: Talán álmodni (Hamlet-tanulmányok)

Heller Ágnes: Az álom filozófiája (Múlt és Jövő, 2011)

Erdélyi Ildikó: Álmoskönyv (Oriold, 2013)

A lista nem végleges, tovább bővíthető: